

Directie Toezicht Energie (DTe)

Aan

Delta Energy B.V.
Drs. Th. J.B. van der Klaauw
Postbus 5048
4330 KA MIDDELBURG

<i>Datum</i>	<i>Uw kenmerk</i>	<i>Ons kenmerk</i>	<i>Bijlage(n)</i>
	310.T.2006.011	102250/12.B586	

Onderwerp

Onheffingsaanvraag Zuid Beveland Leiding

Geachte heer Van der Klaauw,

Op 17 januari 2006 heeft de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad) een brief van Delta Energy B.V. ontvangen, met daarin een aanvraag voor een ontheffing "voor zover vereist" van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen, op grond van artikel 2a van de Gaswet.

Inleiding

De ontheffingsaanvraag "voor zover vereist" heeft betrekking op de pijpleiding die zal worden aangelegd ten behoeve van de nieuw aan te leggen gasgestookte Sloecentrale. Delta Energy B.V. is voornemens een pijpleiding aan te leggen (hierna: de ZBL) die zowel op het Zebra als op het GTS-net wordt aangesloten. Aan het begin van deze leiding zal een compressorstation worden gerealiseerd, vlakbij de aansluiting op de respectievelijke netten. In de ontheffingsaanvraag wordt aangegeven dat het compressorstation en de ZBL onderdeel uitmaken van de installatie van Delta Energy B.V. en volledig ten dienste staan van de Sloecentrale, zodat er naar de mening van Delta Energy B.V. geen sprake is van een gastransportnet. Derhalve dient Delta Energy B.V. de ontheffingsaanvraag in, slechts voor zover dat vereist is.

De Raad heeft uw brief en de bijbehorende ontheffingsaanvraag zorgvuldig bestudeerd. Eveneens heeft de Raad de aanvraag ter inzage gelegd en daarvan mededeling gedaan in de Staatscourant¹, waarbij belanghebbenden in de gelegenheid zijn gesteld een zienswijze op deze aanvraag in te dienen. De Raad heeft van zes partijen² een schriftelijke zienswijze ontvangen.

Rekening houdend met de ontvangen zienswijzen heeft de Raad de door Delta Energy B.V. omschreven situatie beoordeeld. In deze brief wordt allereerst de feitelijke situatie beschreven. Daarna volgt het relevante wettelijke kader op basis waarvan uw informatie is beoordeeld. Daarna volgt de conclusie van de Raad voor wat betreft de kwalificatie van de ZBL.

Feitelijke situatie

De gasgestookte Sloecentrale wordt door middel van de ZBL van gas voorzien. De ZBL zal lopen van de Sloecentrale in Vlissingen-Oost tot aan de aansluitingen op het GTS-net en het Zebra-net in Bergen op Zoom en strekt zich derhalve uit over een afstand van ongeveer 50 kilometer. Door deze dubbele aansluiting is het voor Delta Energy B.V. mogelijk bij verschillende aanbieders van gas in te kopen. Vlakbij deze aansluiting zal zich een compressorstation bevinden. Door middel van dit compressorstation kan de ZBL worden gebruikt voor de opslag van gas door middel van leidingbuffer. Deze leidingbuffer maakt de Sloecentrale flexibel en geeft Delta Energy B.V. eveneens de mogelijkheid, om door minder gas in te nemen van het GTS- of Zebra-net, flexibiliteitsdiensten aan te bieden aan shippers op deze netten. De ZBL is unidirectioneel: het gas komt via de twee netten de ZBL in, maar kan niet terugstromen naar die netten.

Wettelijke basis

Delta Energy B.V. heeft, voor zover vereist, ontheffing aangevraagd van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen op basis van artikel 2a van de Gaswet.

Artikel 2a van de Gaswet geeft het volgende aan:

'Onze Minister kan op diens aanvraag degene aan wie een ander gastransportnet dan het landelijk gastransportnet toebehoort, een ontheffing verlenen van het gebod, bedoeld in artikel 2, eerste lid, voor zover het een net betreft waarop een beperkt aan andere natuurlijke personen of rechtspersonen zijn aangesloten (..).'

Kort gezegd geldt de verplichting een netbeheerder aan te wijzen alleen indien er sprake is van een 'gastransportnet'.

Volgens artikel 1, lid 1, sub d van de Gaswet wordt onder een 'gastransportnet' verstaan:

'niet tot een gasproductienet behorende, met elkaar verbonden leidingen of hulpmiddelen bestemd of gebruikt voor het transport van gas (..), hulpmiddelen en installaties waarmee dat transport ondersteunende diensten worden verricht, behoudens voor zover deze leidingen en hulpmiddelen zijn gelegen binnen de installatie van een afnemer.' (onderstreping toegevoegd).

¹ SC 30 januari 2006, nr. 21, p. 25.

² Gas Transport Services B.V., Westland Energie Services B.V., V.O.F. van Antwerpen – van Veen, TGM Beheer B.V., Ves-Agro B.V., Royal Peppers B.V.

Wanneer de betreffende leidingen derhalve binnen de installatie van de afnemer liggen, is er geen sprake van een 'gastransportnet'.

De Minister van Economische Zaken heeft in de toelichting bij de definitie 'net' in de Elektriciteitswet het volgende opgemerkt over de vraag wat de definitie van een 'installatie' is: *'Een installatie is zodoende het geheel van elektriciteitsleidingen en daaraan verbonden elektriciteitsverbruikende apparaten van de afnemer die niet tot het net behoren en die liggen voor de aansluiting op het net.'*³ De aansluiting markeert in dit geheel de overgang van het net naar de installatie. Er is naar de mening van de Raad geen reden om aan te nemen dat dit voor gas anders zou zijn.

De gezamenlijke netbeheerders hebben voor de begrippenlijst voor de technische codes gas een gasinstallatie als volgt gedefinieerd:

*'het samenstel van gastechnisch materiaal en leidingen in gebruik bij een verbruiker na het overdrachtpunt gezien vanuit het gastransportnet.'*⁴

Daarnaast heeft de Minister bij de mogelijkheid voor een ontheffing voor een elektriciteitsnet aangegeven dat *'geen ontheffing behoeft te worden aangevraagd door een eigenaar van een 'verbinding waarop slechts de eigenaar zelf is aangesloten. Dergelijke 'netten' worden voor de toepassing van de regels voor het netbeheer aangemerkt als installaties zolang slechts de eigenaar daarop is aangesloten. Krijgt ook een derde een aansluiting, dan wordt het net wel als zodanig aangemerkt.'*⁵

Toepassing op de ZBL

In de situatie zoals die door Delta Energy B.V. is omschreven, is er sprake van met elkaar verbonden leidingen of hulpmiddelen bestemd of gebruikt voor het transport van gas. De ZBL vormt hierbij de leiding, het compressorstation kan worden aangemerkt als hulpmiddel. Dit samenstel ligt naar de mening van de Raad binnen de installatie van de afnemer. Derhalve kan in de door Delta Energy B.V. omschreven situatie niet worden geconcludeerd dat sprake is van een gastransportnet. Dit valt als volgt te onderbouwen.

Het overdrachtpunt ten behoeve van de Sloecentrale van zowel de aansluiting op het GTS-net als op het Zebra-net liggen vóór het compressorstation, gezien vanuit de respectievelijke netten. Vanaf dat punt is het samenstel van het compressorstation, de gasleiding en de Sloecentrale, dat bedoeld is voor het transport van gas en als leidingbuffer, enkel in gebruik bij en aangelegd ten behoeve van het bedrijfsproces van de Sloecentrale. Vanuit de leiding kan geen gas terugstromen in de netten van GTS of Zebra. De configuratie kan derhalve ook worden gezien als onlosmakelijk en geïntegreerd onderdeel van het bedrijfsproces van de Sloecentrale, en dient te worden

³ TK, vergaderjaar 1998-1999, 26 303, nr. 7.

⁴ Deze technische code wordt naar verwachting zonder aanpassingen door de Raad vastgesteld.

⁵ Toelichting bij Beleidsregel ontheffing van verplichting tot aanwijzing netbeheerder, SC 1998, nr. 193, p. 13.

aangemerkt als installatie van deze afnemer. Naar de mening de Raad is de configuratie dan ook niet aan te merken als 'gastransportnet'.

Het feit dat de 'installatie van de afnemer' zich over een lengte van 50 kilometer uitstrekt en daarbij meerdere percelen doorkruist, heeft naar de mening van de Raad geen invloed op de vraag of de configuratie onderdeel is van de 'installatie van de afnemer'. De wet stelt namelijk niet als vereiste dat de installatie ligt op het terrein van de afnemer. Bovendien staat vast dat de gehele installatie in eigendom zal toebehoren aan Delta Energy B.V., zodat ook daarbij de lengte van de leiding geen rol speelt.

Nu Delta Energy B.V. een ontheffing heeft aangevraagd, slechts in het geval de Raad tot het oordeel zou komen dat in de omschreven situatie sprake zou zijn van een net, en daarvan geen sprake is, komt de Raad tot de conclusie dat geen besluit op de ontheffingsaanvraag genomen hoeft te worden. Aan de eerste voorwaarde voor het in behandeling kunnen nemen van de aanvraag, namelijk het feit dat sprake is van een 'gastransportnet', wordt namelijk niet voldaan.

Zienswijzen derden

De Raad heeft in het kader van de voorbereidingsprocedure van het eventuele besluit op de ontheffingsaanvraag zes zienswijzen ontvangen. Vijf partijen⁶ gingen er daarbij vanuit dat de aan te leggen configuratie een 'gastransportnet' zou vormen in de zin van artikel 1, lid 1, sub d van de Gaswet, overigens zonder deze stelling te motiveren.

Alle zienswijzen hadden betrekking op de mogelijke situatie dat de leiding een verbinding tot stand zou brengen tussen het GTS-net en het Zebra-net. Vijf partijen gingen er om die reden vanuit dat aangesloten op de Zebra-leiding via deze koppeling in de toekomst ook van GTS gas zouden kunnen afnemen, wat voor hun voordeliger tarieven met zich mee zou brengen. Deze vijf partijen gaven aan dat om die reden geen ontheffing verleend diende te worden, zodat transport ten behoeve van deze partijen via de vermeende verbinding tot stand zou kunnen komen. Eveneens rees bij één partij⁷ de vraag of door deze verbinding de Zebra-leiding geen onderdeel van het landelijk gastransportnet zou gaan uitmaken, wat de relatie is tussen de beheerder van Zebra en GTS en of de ontheffingsaanvraag wel door de juiste partij zou zijn ingediend.

Van een verbinding tussen het GTS-net en het Zebra-net, waardoor het mogelijk is afnemers op het Zebra-net te voorzien van gas via GTS, zal echter geen sprake zijn. De configuratie is unidirectioneel en het gas kan vanuit de configuratie niet terugstromen in de respectievelijke netten. Om die reden zijn de zienswijzen, die van de situatie uitgaan waarbij via de verbinding van GTS afgenomen kon worden, niet relevant meer. Het belang van die partijen bij het aanwijzen van een netbeheerder komt door deze onmogelijkheid van levering van GTS via de verbinding ook

⁶ Westland Energie Services B.V., V.O.F. van Antwerpen – van Veen, TGM Beheer B.V., Ves-Agro B.V., Royal Peppers B.V.

⁷ GTS.

te vervallen. Eveneens zijn de vragen ten aanzien van de status van de Zebra-leiding onder deze omstandigheid niet van belang voor de vraag of een ontheffing verleend dient te worden.

De Raad is bovendien van oordeel dat in de door Delta Energy B.V. omschreven situatie geen sprake is van een net, waardoor aan de vraag of in deze situatie het verlenen van een ontheffing al dan niet gerechtigd zou zijn, niet meer wordt toegekomen.

Vijf afnemers gaven nog aan dat Delta Energy B.V. aangeeft *voornemens* te zijn slechts de Sloecentrale aan te sluiten, zodat eventueel op den duur ook derden aangesloten zouden kunnen worden en sprake zou zijn van een net. Onder de huidige omstandigheden is echter sprake van een installatie, aangezien op dit moment enkel de Sloecentrale wordt aangesloten. Op het moment dat derden worden aangesloten zal Delta Energy alsnog een verzoek tot ontheffing moeten doen, of, indien dat verzoek niet wordt toegekend, een netbeheerder moeten aanwijzen. Daarmee wordt aan deze zienswijze eventueel op een later moment toegekomen. Op dit moment is de in de zienswijze voorziene situatie niet aan de orde.

Om bovengenoemde redenen hebben de zienswijzen dan ook niet tot een andere conclusie ten aanzien van de configuratie kunnen leiden.

Status leiding

Concluderend is er naar het oordeel van de Raad geen sprake van een 'gastransportnet', maar van de 'installatie van de afnemer' die ligt achter het overdrachtspunt. Hiervoor bestaat geen verplichting een netbeheerder aan te wijzen, zodat evenmin een mogelijkheid bestaat een ontheffing van deze verplichting aan te vragen.

Deze situatie bestaat indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- Delta Energy B.V. wordt eigenaar van de gehele installatie en zo de enige afnemer;
- Op de ZBL worden geen derden aangesloten;
- De ZBL wordt als één installatie met de Sloecentrale bedreven;
- Het overdrachtspunt bevindt zich vóór het compressorstation, gezien vanuit het GTS- of Zebra-net;
- Fysiek stroomt er geen gas vanuit de ZBL terug in het GTS- of Zebra-net.

Mocht aan één van deze voorwaarden in de toekomst niet langer zijn voldaan, dan is het mogelijk dat de configuratie alsnog als 'gastransportnet' zal kwalificeren. Delta Energy B.V. dient een dergelijke wijziging van de situatie derhalve tijdig kenbaar te maken.

Deze brief, die de constatering van de Raad uitdrukt, brengt geen wijziging aan in de bestaande rechten en plichten van Delta Energy B.V., noch in de rechten en plichten van derden. Derhalve valt deze brief niet aan te merken als een 'besluit' in de zin van artikel 1:3 Algemene wet bestuursrecht. Om die reden is tegen de inhoud van deze brief geen bezwaar of beroep mogelijk. Echter, niet valt volledig uit te sluiten dat een rechter deze brief zal aanmerken als 'bestuurlijk rechtsoordeel' en de werking derhalve met een besluit gelijk gesteld zal worden. Voorts kunnen derden het oordeel in deze brief aan de rechter voorleggen als zij, nadat hen de toegang tot de ZBL door Delta Energy is ontzegd, de NMa vragen om handhaving van toegangsverplichtingen opgenomen in de Gaswet. Tegen een afwijzing van dat verzoek kan bezwaar en vervolgens beroep worden ingesteld.

Een afschrift van deze brief zal ter informatie worden verstuurd aan de partijen die hun schriftelijke zienswijze aan ons hebben doen toekomen.

Indien u overleg over deze brief wenst, kunt u contact opnemen met mevrouw mr. M. Holtslag, bereikbaar onder telefoonnummer 070- 330 3307, e-mail: M.Holtslag@nmanet.nl of met dhr. dr. W.J.J. van der Wal, telefoonnummer 070- 330 1715, e-mail: W.J.J.vanderWal@nmanet.nl. Bij een eventuele schriftelijke reactie wordt u verzocht om te refereren aan kenmerk 102250.

Met vriendelijke groet,

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

w.g., 25 april 2006

Drs. P.J. Plug
Directeur Directie Toezicht Energie